

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr30 (1622) 1988 m. rugpjūčio mėn. 2 d.

XXXIII M E T A I

Melbourne

Popiežius pagerbia Lietuvos kardinolą Vincentą Sladkevičių

Popiežius Jonas Paulius II specialioje audiencijoje liepos 2d. priėmė Lietuvos kardinolą Vincentą Sladkevičių drauge su grupe lietuvių. Romos lietuvių bendruomenės nariais ir svečiais iš kitų kraštų, atvykusiais pagerbti į Kardinolų kolegiją priimtą lietuvių tautos sūnų. Popiežiaus susitikimas su kardinolu Sladkevičium ir jį atlydėjusiais lietuviams įvyko vienoje Vatikano rūmų salėje prie Popiežiaus darbo kambario. Audiencija užtruko apie pusę valandos. Be kardinolo Sladkevičiaus joje dalyvavo trys kiti lietuviai vyskupai: JAV Oklahoma City arkivyskupas Karolis Salatka, kardinolą Sladkevičių į Romą atlydėjęs Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinio administratoriaus pagalbininkas vyskupas Vladas Michelevičius, vyskupas-emeritas Antanas Deksnys. Tarp dalyvių buvo Bažnyčios Viešųjų reikalų tarybos sekretoriaus pavaduotojas prelatas Audrys Backis, marijonų vienuolijos generalinis viršininkas kun. Donaldas Petraitis, Lietuvos diplomatinis atstovas Vatikane Stasys Lozoraitis, Popiežiškosios šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje vadovybė, kiti Romoje gyvenantys lietuviai kunigai, tarp

jų Popiežiškojo Grigaliaus universiteto Romoje profesorius kun. dr. Paulius Rabikauskas, lietuvių saleziečių atstovas kun. Mečislovas Burba, svečiai iš Amerikos - kun. Ignas Urbonas iš Cikagos, Brocktono lietuvių parapijos klebonas kun. Petras Sakalys, kun. Petras Jonaitis. Kelios lietuvaits buvo pasipuosiusios tautiniais rūbais.

Prie audiencijos salės durų Popiežių pasitiko kardinolas Sladkevičius, karštai pasveikindamas Sventąjį Tėvą. Jonas Paulius II apkabino Lietuvos kardinolą ir su juo pasikalbėjo.

Tuoju po to Popiežius nuoširdžiu žodžiu italų kalba kreipėsi į kardinolą Sladkevičių ir į susirinkusius lietuvius.

Gerbiamasis Kardinole,

Labai džiaugiuosi, priimdamas Jus drauge su bičiuliu ir gerbėju būreliu, kurie čia telkiasi aplink Jus, išreiškdamas visos lietuvių tautos džiaugsmą ir pasididžiavimą vieno jos sūnaus iškelimu į kardinolo garbę.

Sitas paskyrimas yra svarbi pakopa Jūsų gyvenime, pašvęstame Dievui ir kunigiškai tarnybai, yra svarbi pakopa ir visos Bažnyčios Lietuvoje tikėjimo kelyje. Kardinoliška garbe yra įvertinama ne tik Jūsų ištikimybė Kristui ir Bažnyčiai, ne tik pripažįstamas Jūsų pastoracinis uolumas, bet taip pat tai yra atpildas už tą pavyzdinę ištikimybės liudijimą, kuriuo per šimtmečius pasižymėjo katalikiškoji lietuvių bendruomenė, kaip tik praėjusiais metais paminėjusi savo Krikšto šesiu šimtų metų sukaktį.

Purpurinė spalva, kuria esate paženklintas, Gerbiamasis Kardinole, yra simbolis ir kvietimas Lietuvos tikintiesiems, kad, pasimokydami iš ilgų amžių patirties, kuri yra paženklinta nepalaūžiama ištikimybė Kristui ir jo Vietininkui, su nauju ryžtu, kupini dvasinės energijos eitų tėvų ir protėvių pramintu tikėjimo keliu. - Toliau Sv. Tėvas apie dvi minutes kalbėjo lietuviškai:-

Jūsų asmenyje, Gerbiamasis Broli, su meile sveikinu ir laiminu Lietuvos Bažnyčią ir visą lietuvių

Nukelta į 4 psl.

Kun. Alfonsas Svarinskas

Melbourne dienraštis "The Age" liepos 2d. praneša iš Romos žinią, kad Lietuvos religinių teisių sąjūdžio vadas kun. Alfonsas Svarinskas paleistas iš katorgos penkerius metus anksčiau. Kun. Sigitas Tamkevičius tebėra kalėjime. Jie abu buvo labiausiai žinomi Lietuvos sąžinės kaliniai. Dienraštis pateikia žinių apie Lietuvą, jos tikėjimą, o dabar kun. Alfonsas Svarinskas išleistas iš kalėjimo randasi pas savo brolių Lietuvoje, tik jam neleidžiama Lietuvoje pasilikti ir turi išvykti į užsienį. Jis 1978 m. buvo vienas iš tų, kurie įsteigė Tikinčiųjų Teisėms ginti Katalikų Komitetą, stekiant juridinių teisių tikintiesiems, kaip jas turi atelstai. Jis įkvėpė katalikus protestuoti prieš antireliginius įstatymus, kurie varžo Dievo garbinimą ir vaikų mokymą katekizmo. Kunigas

Svarinskas buvo areštuotas 1983 m. Devyni katalikai pasauliečiai pasisiūlė už jį atlikti bausmę ir

Kalnys kun. Sigitas Tamkevičius, Lietuvos informacijos centro pranešimu iš Brooklyno, birželio 14 d. buvo perkeltas iš Permės 35 lagerio į tremtį. Naujas jo adresas: 636310 Tomskaya oblast, Krivosheinsky rajon, p-o Volodino, der. Starosalnovo, USSR. Maskvos "Ekspress kronikos" žiniomis, kun. S. Tamkevičius buvo pasiūstas į ligoninę operacijai. Jo dabartinis sveikatos stovis nežinomas, jis buvo labai sumenkęs ir praradęs beveik visus dantis, būdamas 49 metų amžiaus. Jei rusai jo nepaėis, jo bausmė baigiasi tik 1990 metų gegužės mėnesį. Ta vietovė randasi 3.000 kilometrų į rytus nuo Maskvos, anapus Ob upės.

Vatikano radijo dienraštis praneša apie Estijoje šiomis dienomis įvykusias demonstracijas už politinių kalinių išlaisvinimą. Tuo reikalu Talline per paskutines penkias dienas buvo surinkta apie 6.000 parašų. Politiniai kaliniai, kuriuos reikalaujama išlaisvinti, yra asmenys paskutiniiais mėnesiais suimti dėl to, kad reikalavo viešumai paskelbti Molotovo-Ribbentropo paktą, kuriuo Maskva užvaldė tris Pabaltijo valstybes - Estiją, Latviją ir Lietuvą. Vatikano radijo dienraštis atkreipė dėmesį, kad Estijos komunistų partijos pirmasis sekretorius nesutrukdė demonstracijų už politinių kalinių išlaisvinimą.

Užsienio spaudos agentūrų pranešimu, dešimtoji Pabaltijo studentų šventė "Gaudeamus" buvo švenčiama Vilniuje liepos 1-3 dienomis. Prasidėjusi Siauliuose ir Kaune, šventė skambiausiais akordais nuaudėjo sostinėje. Daug tikstančių žmonių stebėjo lietuvių, latvių, ir estų studentų renginius "Zalgirio" stadione, Vingio ir Kalnų parkuose. Ant Trijų kryžių kalno ryškiai liepsnojo šio pabaltiečių jaunimo susitikimo ir bičiulystės ugnis. Daugelis laikė rankose savo tautinių spalvų vėliavėles, kurios čia simbolizavo trijų Pabaltijo kraštų bendrą likimą. Tą jaunatvišką naują atmosferą dar paryškino plačiai nuaudėję trijų Pabaltijo tautų himnai.

Tėviškės aidų kvieslys

Atmink, be Tėviškės aidų
Tau kartais gali būt skaudu:
Toks perspėjimas - ne juokai,
Jei apmokėt atsisakai.

Skaityk tu Tėviškės aidus,
Ir būk jiems nuolat atidus.
Ką rašo jie - tikėk rimtai.
Jie atsilygins tau už tai:
Korespondencijom visom,
Neklystančiom, didžiom tiesom,
Eilėrašciais, tikrai skambiais,
Ir straipsnių lobiais įstambiais,
O kilnios mintys vedamų
Steibs viską savo gilumu.

Kasmet reiktų tik paskubėt
Prenumeratą apmokėt.
Juk Tėviškės aidai be jos
Ant lieso kulinio tik atjos
Kurį dar laiką į namus,
Kur snūduriuojai sau ramus,
Bet nusiteikęs taip niūriai,
Lyg ko svarbaus nepadarei;
Kad, būdamas neatidus,
Nesumokėjai už Aidus.

1988 metų rugpjūtis
katalikiškai spaudai

Rugpjūtis - katalikiškos spaudos mėnuo Australijoje. Remkime Tėviškės Aidus, skaitykime, platinkime. Pradėjus antrą pusmetį, dar trečdalis skaitytojų neapsimokėjo prenumeratos. Nedelskime. Kas tik galim - savo auką atsiųskim!

ALK Federacijos Valdyba

Svečiai iš Lietuvos

Atvyksta vis daugiau. Reikia jiems padėti.

Antrasis pasaulinis karas ir po jo įvykę valstybių sienų pakitimai, gyventojų deportacijos, nemažos jų dalies pasitraukimas į Vakarus, labai išblaškė Lietuvos žmones, suskaldė šeimas - atskyrė sutuoktinius, tėvus nuo vaikų bei kitų artimųjų. Ilgus dešimtmečius nebuvo normalių ryšių tarp Lietuvoje, Sibiro tremtyje ir emigracijoje atsidūrusių mūsų. Bet jau pirmąsiais pokario metais prasidėjo labai ribotas ir begalo atsargus pasikeitimas laiškais - prisibijota aštrios NKVD cenzūros. Laiškus sekė dovaninių dalykų siuntimas. Kol jis prieš porą metų nutrūko, išsviečiai lietuviai spėjo saviškius suselpti dešimtis milijonų dolerių kainuojančiomis vertybėmis. Pagaliau prasidėjo penkiadienės turistinės kelionės su labai ribotu Lietuvos vietovių lankymu. Pastaruoju metu jos išvirto į 15-os ar net daugiau dienų turistines išvykas.

Tuo tarpu iš okupuotos Lietuvos į Vakarus atvykstančiųjų skaičius ilgą laiką buvo labai ribotas - labai artimų šeimos narių aplankymas, kai kurios tarnybinės išvykos; leidimai buvo duodami tik retais atvejais.

Dabar, pranykus "šaltajam karui", pagerėjus JAV ir kitų Vakarų kraštų su Sovietų Sąjunga santykiams, varžtai mažėjo ir kelionės į vieną ar į kitą pusę ne naujiena.

Be s i n o r m u o j a n t tarpvalstybiniais santykiams, jau nuo 1987 m. pradžios pažiūra pakito, leidimai išvykti buvo lengviau duodami ir jau tais metais atvykstančiųjų skaičius į Vakarus patrigubėjo. Buvo išplėsta kategorija asmenų, leidžiant jiems išvykti iš okupuotos Lietuvos nuolatiniam apsigyvenimui. Išplėstas ir privačių keltinių tinklas - svečiavimasis. Padidintas Lietuvos vietovių skaičius, kurias atvykusieji gali aplankyti. Patys atvykusieji "glasnost" gadyneje, rodos, mažiau yra sekami, ne taip smarkiai varžomi. Deja, yra Lietuvoje zonų, kurios kariniais sumetimais negali būti lankomos; sovietiniai pareigūnai aiškina, kad tokių zonų esą ir JAV - jose bei kituose Vakarų kraštuose.

Reikia stebėtis, kad pasikeitęs aplinkybėmis, lengviau gaunant leidimus, atsirado labai didelis Lietuvos žmonių skaičius, norinčių keliauti į Vakarus. Tai įvyko todėl, kad buvo prailgintas užsienio pasų terminas ligi 5 metų, svarstoma galimybė leisti keliauti su sovietiniais vidaus pasais.

BRONIUS KVIKLYS
Mūsų specialus bendradarbis
Cikagoje

Anketose žymiai sumažėjo klausimų skaičius: nebekalbama apie partiskumą, teistumą, išsilavinimą. Vykstančiam leidžiama pasirinkti transporto ir užsienį vykimo priemonę. Atrodo, kad netrukus bus duodami leidimai vykti į Vakarų Europos šalis nuosavais automobiliais.

Visos čia suminėtos ir kitos lengvatos, kai leidimai duodami ne tik giminiams, bet ir pažįstamiems pakvietus, paskatino Lietuvos žmones lankyti savuosius Vakarų kraštuose. "Tiesoje" (Nr 74, 1988) buvo išspausdintas laikraščio bendradarbio M. Barkausko pasikalbėjimas su sovietinės Lietuvos Vidaus reikalų ministerijos Vizų ir registracijos tarnybos viršininku pulkininku Antanu Velička, kuriame jis sako, kad atleidus varžtus, prie Vilniaus Vizų ir registracijos tarnybos įstaigos nusitęsė ilgos eilės ir tarnautojai nespėjo aptarnauti visų norinčių išvykti ar pasikviesti į svečius. Taip 1987 m. ten apsilankė net 300.000 žmonių. Įstaiga pritrūkusi pareiškimų blankų. Panašios rūšies leidimai pradėti duoti ne tik Vilniuje, bet Kaune ir Klaipėdoje. Žinoma, į minėtą skaičių įeina visi prašymai išvykti - kalp ir kapitalistines, taip ir į socialistines šalis, įskaitant Lenkiją, Izraelį. Vis dėlto nemaža dalis prašymų patenkinama.

Taigi nenuostabu, kad čia Vakaruose, mes pradėjome jausti didelį svečių iš okupuotos Lietuvos antplūdį. Nemaža dalis atvykusiųjų būna priimami savo kvietėjų - giminių ar šlaip pažįstamų. Be jų, atvyksta įvairių profesijų žmonių. Dalis jų čia atstrandą įvairių "pasikeitimo specialistais" programų išdavoje ir yra vietos valdžios ar mokslinių įstaigų globojami. Į Vakarus atvyksta nemažas skaičius dailininkų, menininkų, artistų, mokslininkų, fotografų, filmuotojų, rašytojų, žurnalistų ir kitų sričių darbuotojų. Tačiau pasitaiko ir norinčių tik apsiprekinėti.

Deja, visi atvykusieji turi nemažą finansinių sunkumų. Tik labai mažas rublių kiekis kelčiamas į svetimą valiutą. Kaip teko patirti, tik 7 rubliai dienai ir ne daugiau 420 rublių. Suprantama, kad daliai atvykusiųjų reikalinga čia esančių savo "sponsorų" finansinė ir kitokia pagalba.

Atvykusius iš Lietuvos

svečius reikia nuoširdžiai priimti, apnakvydinti, parodyti miesto įžymybes, lietuvišką aplinką. Taigi būtina apmokėti jų kal kurias išlaidas, o taip pat kelionės po kraštą išlaidas. Reikia dar ir dovanų nupirkti, apmokėti bagažo persiuntimo išlaidas, o kartais ir sovietinį muitą.

Cia yra ta silpna vieta, kur dažnai "įklimpstama". Nemažas skaičius kvietėjų nėra pajėgūs reikiamu būdu svečius priimti, apmokėti dažnai ne taip jau menkas išlaidas. Be to, dalis kvietėjų yra jau senyvo amžiaus žmonės, neturį savo susisiekimo priemonės. Dėl nesveikatos ar kitų aplinkybių negali suteikti svečiams to, ko jiems reikia, neįstengia parodyti reikiamo vaišingumo bei svetingumo.

Taigi iškyla reikalas pažvelgti į svečių priėmimą ne tik asmeniškai, bet ir visuomeniškai požiūriu. Sunku šių eilučių autoriui duoti tinkamus patarimus, tačiau esu tos nuomonės, kad į svečių priėmimo taktiką turėtų įsijungti vietinės šalpos, labdaros, religinės organizacijos, parapijos, o ypač Lietuvos bendruomenės skyriai bei jų vadovai. Jie paprastai žino (arba gali lengvai patirti), kur ir kiek yra tokių svečių iš Lietuvos, kuriems reikalinga ar tai finansinė, ar kitokia pagalba. Ypač reikėtų padėti tiems, kurie artimų giminių bei pažįstamų šlame krašte neturi, o taip pat senyvo amžiaus kvietėjams, neįstengiantiems svečius aptarnauti.

Beveik atskirą kategoriją sudaro atvykusieji kultūrininkai, dažniausia, kupni lietuviškų dvasinių vertybių, rašytojai, dailininkai, solistai, fotografai, mokslininkai.

Atrodo, kad atvykstančiųjų skaičius nuolat didės. Tuo pačiu didės rūpesčiai bei išlaidos. Taigi reikia mums "planuoti" jų priėmimo reikalus ilgesnėmis distancijomis.

Cia pateikta tik keletas minčių be konkretesnių pasiūlymų, apie kuriuos reikėtų pagalvoti patiems skaitytojams.

Estai ne prašo, bet reikalauja

Estijoje įkurta oficiali komisija demokratizacijai įtvirtinti pradėjo savo darbus. Pagrindinis komisijos tikslas yra įstatyminiai užtikrinti, kad nebesikartotų stalininiai nusikaltimai ir kad būtų atitaisytos represuotiems asmenim padarytos skriaudos. Komisijai vadovauja Estijos Aukščiausios Tarybos prezidiumo pirmininkas Arnold Ruutel. Kalbėdamas spaudos konferencijoje Ruutel pranešė, kad Estijos Aukščiausios Tarybos prezidiumas daro žygius persvarstyti veiksmus, dėl kurių tūkstančiai estų tapo represijų ar deportacijų aukomis po to, kai Stalino - Hitlerio susitarimo 1940m. į Estiją įžygiavo Raudonoji Armija.

Įvykiai

Canberra. Užsienio reikalų ministras Mr Hayden šiomis dienomis įvykusioje Azijos užsienio reikalų ministrų konferencijoje Bangkoke nenoromis pareiškė, kad Australijos pagalbos organizacijos stipriai didėlem sumom parėmė konunistų ir jų tarptautinio solidarumo grupes Filipinuose, - praneša "News Weekly".

Viktorijos sveikatos ministras Mr White praneša, kad valdžia planuoja uždrausti rūkymą valdžios įstaigose. Tokiam uždraudimui paskutiniu metu davė didelį paskatinimą, kai St. Albans priemiesčio autobusų šoferis, kuris per 26 tarnybos metus turėdavo vairuoti keleivių prirūkytus autobusus ir kasdieną įkvėpdamas kitų prirūkytą orą, gavo plaučių vėžį. Teismas jam priteisė iš valdžios \$65.000 dovaną, nors naujų plaučių jam jau niekas neįde.

Ballarate papildomi rinkimai dėl Viktorijos parlamento, po 28 metų pasitraukusiam liberalui T. Evans, liepos 23d. vėl laimėjo liberalai su tautine partija gavę 56,63% balsų. Tame elektorate buvo 31.400 balsuotojų. Darbo partija surinko 43,37% balsų.

Melbournas. Estų pasaulinis V festivalis yra ruošiamas šių metų gale Melbourne gruodžio 28 - sausio 4 dienomis. Vyks Dainų šventė, Tautinių šokių koncertas, teatrų vaidinimai, sportas, tautinio meno parodos. Toks estų pirmasis pasaulinis festivalis vyko Kanadoje 1972m., sutraukęs iš viso pasaulio 20.000 estų. Estų Dainų šventėje dalyvaus apie 600 choristų. Organizacinio komiteto adresas: V Estonian World Festival, 43 Melville Road, West Brunswick Vic 3055.

Vakarus pasiekusiomis žinomis, Armėnijos sostinėje Jerevane šiomis dienomis vėl smarkiai padidėjo įtempimas. Tai pripažino ir sovietinė televizija, kuri pirmą kartą perdavė Jerevane įvykusių masinių manifestacijų vaizdus. Kaip praneša Vatikano radijo dienraštis, manifestacijų metu įvyko susirėmimai tarp demonstrantų ir milicijos ir raudonosios armijos karių. Manifestacijos surengtos nepasitenkinant tuo, kad Maskva nepadarė konkrečių sprendimų dėl Kalnų Karabacho teritorijos sugrąžinimo Armėnijai.

Bengladešul - vienam vargingiausių pasaulio kraštų - šiomis dienomis buvo suteikta du milijardus dolerių viršijanti pagalba. Šią didžiulę sumą paskyrė "Pagalbos Bengladešul Organizacija", kuriai priklauso Vakarų valstybės ir įvairios finansinės organizacijos. Bengladešul gyventojų pajamų metinis vidurkis vienam asmeniui neviršija 160 dolerių per metus. Manoma, kad suteikta pinigine parama žymiai pakels šio krašto gyventojų pragyvenimo lygį.

Iranui paskelbus norą baigti 8 metus trukusį karą su Iraku, Irakas tuoj įsiveržė į Irano teritoriją gilyn apie 40 kilometrų pasigrobti daugiau karo belaisvių ir gauti geresnes sąlygas taikos derybose.

Jeruzalė, Izraelio karaliai vėl nušovė porą arabų netoli Betlejeus okupuotoje Vakarų Jordano srityje. Nepraeina savaitės, kad Izraelio karaliai nenusautų po keletą arabų ir niekas jiems nekeltų teismų už karo nusikaltimus.

Viktorijoje praužė smarki audra. Melbourne priemiesčiuose tūkstančiai namų liko be elektros, daug išverstų medžių, nuostolių keli milijonai. Keleivinis laivas iš Tasmanijos į Melbourną užkluptas audros, kai bangos siekė iki vienuolika metrų aukščio.

TEVISKES AIDAI

18 Henry St. Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknyš. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu.

Prenumeratos kaina metams \$25, Kituose kraštuose \$30, Atskiras numeris .50c Skelbimai už skilties vieną cm - \$1.50 c. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožūra.

Published by Vincas Zemaitis
17 McMillan St, Clayton, Vic. 3169
President of the Lithuanian Catholic
Federation

TEVIŠKES AIDAI

Katalikiškai spaudai

Australijoje visose vyskupijose rugpjūtis yra skelbiamas katalikiškos spaudos mėnesiu, kviečiant visus tikinčiuosius prie jos išlaikymo, prenumeravimo, skaitymo, katalikiškos spaudos skleidimo, prie katalikiškos spaudos apsaštavimo darbo. Taip ir mūsų Tėviškes aidų leidėjas - Australijos Lietuvių katalikų federacijos valdyba šį mėnesį ypatingai kviečia visus į bendrą talką prie savo laikraščio išlaikymo, įrodant, kad esame verti jį turėti. Bažnyčia remiasi dieviškuoju įsakymu bei susižinojimo teise ir turi pareigą viešai perduoti tikėjimą ir savo gyvenimo kelią, kuriant viešąją opiniją. Viešoji opinija yra suformuojama tuo faktu, sako popiežius Jonas Paulius II, kadangi plačiam žmonių skaičiui atrodo sava ir teisinga dėl to, kad tam tikri žmonės ar grupės ką nurodo, turėdami kultūrinį, mokslinį, moralinį autoritetą. Tas rodo didelę žmonių atsakomybę, kurie savo apsisvietimu ir prestižu formuoja viešąją opiniją ir sudaro įtaką. Žmonės faktiškai turi teisę jausti ir galvoti, sutinkamai su tuo, kas yra teisinga ir tikra. Taip viešoji opinija turi didelę įtaką į galvojimą, jautimą, elgesį. Sveika viešoji opinija turi būti formuojama gerbiant moralines ir religines vertybes, kurios žmogui suteikia pilną gyvenimo prasmę, atsižvelgiant į Bažnyčios mokymą, nesant Kristaus meilę ir Jo malonės. Žmonių susižinojimo priemonės: spauda, radijas, televizija yra pagrindiniai viešosios opinijos kūrėjai.

Šių Popiežiaus principų šviesoje ir mūsų laikraštis skirtas stiprinti tikėjimą ir tautinę dvasią. Lietuvos laisvinimo kovai yra reikalingas ir svarbus ne vien išrinktųjų veiksmų darbas, bet mūsų visų, ypač jaunų jėgų įtraukimas į Lietuvos laisvės siekimą. Mūsų spauda šiandieną yra verta didžiausio dėmesio, kad ji gyvuotų ir mus vestų bei šauktų Dievo garbei ir Tėvynės Lietuvos laisvei. Poetas Bernardas Brazdionis Tėvynės laisvės kovoje mato galingiausią ženklą - gyvą tikėjimą: "Audros nulauztos šakos džiūsta, ir išrautos gelės nuvysta, mūsų dienos be tikėjimo ir žingsniai seniai jau būtų suskaityti ir seniai nutrūkę. Tačiau tikėjimas stebuklus daro. Mes tikim didįjį stebuklą - Dievo žodį, Zodis sukūrė dangų, žemę ir žvaigždes, ir vyšnios žiedą, gyvenimą, svajonę, meilę, ilgesį ir džiaugsmą, ir idealų siekimus, ir pergalę kovoj. Jis iš amžių eina į amžius. Didis, šventas ir gyvybę neša žmogui ir tautai, laisvę širdžiai, talką, apdarą teisybės žemei".

Mūsų katalikiško laikraščio uždavinys - ginti Dievo apreiškimą tiesą gyvenime ir žmogaus sieloje, išskirti tą tiesą, kiek ją žmogus gali pažinti, o taip pat ir žadinti žmogų tarnauti pilnu sąmoningumu aukštesniems idealams, kad žmogus būtų ištikimas Dievui, Bažnyčiai ir savo tautai, išlikti lietuvišku savo dvasia, tarnauti savo tautos gyvybiniam reikalams - toks yra aukščiausias Tėviškes aidų tikslas. Skaitytojai tai žino ir iš anksto esame dėkingi, kurie šį katalikišką spaudos mėnesį parems savo laikraštį apsimokėdami prenumeratą, auka, savo spaudos apsaštavimu. PD

Nauja schizma

Plijus XII, svarstydamas klausimą ar nebūtų pravartu sušaukti Visuotinį Bažnyčios susirinkimą, su pagrindu pramatė galimą pavojų sukelti pavojingų tikėjimo tiesų aiškinimą ir ypač klaidingų jų praktiškam gyvenimui pritaikymų; todėl apsisprendė nesilmti iniciatyvos. Jos ėmėsi jo įpėdinis popiežius Jonas XXIII. Bet ir jis jau pirmos Vatikano II Susirinkimo sesijos eigoje tam tikra prasme apsisvylė, nes visi paruošiamieji Susirinkimo dokumentai praktiškai buvo atmesti ir viltis greitai užbaigti Susirinkimą bei jį praveisti, kaip būtų norėjęs, dingo. Tuo labiau, kad jo sveikata pašljo tiek, jog praktiškai nepajėgė visa kontroliuoti. Susirinkimą užbaigė Jono XXIII įpėdinis popiežius Paulius VI. Jis bandė kontroliuoti Susirinkimo sprendimus. Daugeliu atvejų asmeniškai kontroliavo ir taisė kal kuriuos tekstus, kurie galėjo kelti abejojimų bei mesti šešėlių principiniuose klausimuose. Ypatingai karštos diskusijos vyko dviem klausimais: de libretate religiosa ir de collegialitate, t.y. apie laisvą pasirinkimą tikėjimo ir apie kolektyvų hierarchinį tvarkymą Bažnyčioje. Šiuo pastaruoju klausimu popiežius Paulius VI pakartotinai padarė savo ranka tekste pataisymų, kadangi buvo tam tikra tendencija apriboti Popiežiaus valdžią ir pastatyti pavojun Kristaus Vietininko

Rašo L.Tulaba

primatą. Žodžiu, Vatikano II Susirinkimo dekretai, kurie liečia tikėjimo principus, yra pilnai atitinką tradiciją, t.y. tradicinį Bažnyčios mokymą. Gal galima apgaillestauti kai kurių terminų bei išsreikšimų ne visai tinkamą parinkimą bei panaudojimą. Pastarieji kal kada ir kal kur nėra preciziški ir gali būti įvairiai aiškinami, net nukrypstant nuo tikrosios dekreto teigimo prasmės.

Todėl arkiv. M.Lefebvre klysta, kal teigia, esą Vatikano II Susirinkimas padaręs nutarimų bei teigimų, kurie nesiderina su tradiciniu Bažnyčios mokymu. Turi tačiau pagrindo nesutikti su eile Vatikano II nutarimų aiškinimų ir nesutikti su tuo, ką kal kurie teologai nurodo kaip Vatikano II Susirinkimo nutarimų mltį bei dvasią. Vatikano II Susirinkimas pripažino, jog kiekvienam turi būti laidojama laisvė tikėti ir gyventi pagal savo išitikinimus, bet nieku būdu neteigia, lyg visi tikėjimai būtų lygūs. Priešingai, kalbant apie ekumenizmą, pabrėžiama, jog Kristaus valla yra, kad būtų viena avidė ir vienas Ganytojas, nes tik viena yra evangelijos tiesa. Nors prileidžiamas hierarchinis bendradarbiavimas Bažnyčios apaštalinėje veikloje, bet aiškiai pabrėžiamas popiežiaus primatas. Keista, kad arkiv. Lefebvre, nors dedasi tradicijos gynėjas, praktiškai

paneigė popiežiaus primatą, pašventindamas keturis vyskopus prieš Kristaus Vietininko valią.

Tikroji naujos M. Lefebvre schizmos priežastis yra liturginė reforma. Ji buvo paskubomis ir nevykusiai paruošta, ir dar labiau nevykusiai praveista. Jei popiežius Paulius VI atidžiai sekė ir kontroliavo Vatikano II Susirinkimo sprendimus bei nutarimus, tal liturginę reformą patikėjo praveisti kard. Lercaro vadovaujama komisija, kuri buvo išimtinioje įtakoje liberalų "liturgistų ir teologų". Sie siekė viso centre statyti žmogų, o ne Dievą, bendruomeninę, o ne individualią maldą; išorinį rodomąsi, o ne mistinį jungimąsi su Dievu. Pagal juos, žinijimas liturgijoje turėjo atsistoti virš tikėjimo; veiksmas - virš paslapties; žmogiškos apraiškos - virš transcendencijos. Be to, ruošiant liturginę reformą buvo turėta prieš akis siekimas galimai priartėti prie kitų krikščioniškų konfesijų ekumenizmo sumetimais. Iš čia tendencija mažinti Dievo Motinos garbinimą, iš čia itin pavojingas bandymas nuvertinti Švenčiausio Sakramento viešą ir privatų garbinimą, statant net pavojun tikėjimą į realų Kristaus Kūno ir Kraujo buvimą Eucharistijoje. Beveik nustota kalbėti apie šv. Misių auką, o pradėta kalbėti apie šventą Vakarienę (Holy Supper, Hl. MHL, Coena Dni); apie šventą Subuvimą (Assemblea); apie Eucharistijos celebravimą (celebratione eucharistica). Vietoj altorių bažnyčiose pradėta statyti stalai. Tabernakuliai daug kur nustumti į nuošalę, arba į šalimais esančias koplyčias. Pradėjo būti šalinami iš bažnyčių šventųjų paveikslai bei stovylos. Pradėjo plisti abejojimų net dėl kunigystės Sakramento. Plačiai kalbama apie sacerdotium ministeriale - tarnavimo kunigystę, pabrėžiant, jog yra visuotinė kunigystė, kuriai visi krikščionys priklauso. Net Bažnyčios supratimas pradėta klaidingai aiškinti. Atsiranda kunigų ir vadinamų teologų, kurie teigia esą Bažnyčia yra tikintieji. Jei taip būtų, tal sektų, kad tikintiesiems priklausytų teisė tvarkyti Bažnyčią ir, žinoma, demokratine tvarka. Taip tačiau nėra. Bažnyčia yra Mistinis Kristus. Bažnyčia yra Kristaus. Jis ją tvarko bei valdo per savo įpėdinį Romos popiežių. Bažnyčioje todėl yra ne demokratine, o teokratine-hierarchinė santvarka.

Visi šie ir kiti iškrypimai, o jų buvo ir yra daugiau, negu galima suminėti, daugelį tikinčiųjų stebino ir gąsdino. Daugelis, ne vien Lefebvre, ėmė kelti balsą, prašyti paaiškinimų, rodyti nepasitenkinimą ir net piktintis. (bus daugiau)

Vatikanas. Popiežius Jonas Paulius II pranešė, kad sudarė komisiją, kuri sieks sugrąžinti į visuotinę katalikų Bažnyčią atsiskyrusį arkivyskupą Marcel Levevre ir jo išventintus vyskopus. Kontaktai jau užmegzti.

Palaimintasis Arkivys. Jurgis Matulaitis

Metinė šventė paskirta liepos 12 dieną

Lietuvos Vyskupų Konferencijos prašymu Apaštaly Soste Dievo Kulturo Kongregacija 1987-tų metų spalio 17 dienos dekretais Palaimintojo Jurgio Matulaitio privalomam liturginiam minėjimui yra paskyrusi liepos 12 dieną, kurią įvyko pirmoji iškilmė prie Palaimintojo karsto. Taigi liepos 12d. Palaimintojo Jurgio Matulaitio liturginiai minėjimai įvyko ne tik jo gimtojoj Marijampolėj, bet ir visose, visų Lietuvos vyskupijų bažnyčiose. Atkeliant Palaimintojo liturginę šventę iš jo mirties dienos - sausio 27-tosios kada dažniausia būna dideli šalčiai, į vasarą - liepos 12d. sudaroma galimybė Lietuvos tikintiesiems gausiau joje dalyvauti. Gausiausiai maldininkų, be abejonės, sutrauks Marijampolė, kur paraplijos bažnyčioje yra saugojamos Palaimintojo Jurgio Matulaitio relikvijos.

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Kardinolas V. Sladkevičius apie Ganytojišką Vyskupo atsakomybę

Siomis dienomis viso pasaulio lietuvių dėmesio centre yra Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius. Norėdami geriau pažinti mūsų kardinolo asmenybę, prisiminkime jo žodį, pasakytą 1982 metų rugpjūčio 8d. Kaišiadorių katedroje. Po ilgos tremties susitikdamas su savo vyskupijos tikinčiaisiais, kaip apaštalinis administratorius, vyskupas Vincentas Sladkevičius kalbėjo:

"Lygiai prieš 50 metų, 1932 m. čia, šioje katedroje, aš stovėjau paskui ateitininkų vėliavą kaip mažas dvylikametis berniukas. Vaikiškais, bet pilnais entuziazmo balseliais mes giedodavome ateitininkų himną. Dabar, praėjus 50-čiai metų, aš vel stoviu prieš jus kaip šv. Tėvo paskirtas Kaišiadorių vyskupijos apaštališkasis administratorius, jūsų vyskupas ir ganytojas. Jūs žvelgiate į mane smalsiais žvilgsniais, tarsi klausdami: kuo būsi? Į šį klausimą neatsakysiu ir negaliu atsakyti, tai atsakys visas mano gyvenimas, atsakys istorija ir Dievo teismas. Aš galiu tik pasakyti, kuo aš privačiau būti pagal Kristaus mintį ir Bažnyčios paskyrimą.

Nuo dabar aš esu jūsų vyskupas ir ant mano pečių krinta atsakomybė už jus. Visa, kas palies jūsų gyvenimą, palies ir mano širdį. Visos audros, kurios palies jus, pirmiausia palies mano galvą; visi vargai, sunkumai, net visos jūsų klaidos - atsileips mano širdyje.

Man tenka be galo sunki ir atsakinga pareiga. Tik mane guodžia šv. Povilo žodžiai korintiečiams, kur jis sako: "Dievas pasirinko, kas pasauliui atrodė kvaila, kad sugėdintų išminčius. Dievas pasirinko, kas pasauliui silpna, kad sugėdintų gallūnus". Juk Dievas, kasdienę duoną, Eucharistinę Duoną augina ne ant ažuolo, o ant balto šiaudų, kuris, atidavęs grūdą, lieka užmirštas ir net kojomis sutryptas. Kad galėčiau jums pateikti Kristaus tiesos ir meilės duoną, laukiu iš jūsų ne jausmingos meilės, bet laukiu maldos.

Šiandien yra Kristaus Atsimainymo šventė (kalbėjo vyskupas Sladkevičius). Atsimainiusio Kristaus akivaizdoje apaštalai sakė, kad jiems yra gera. Dievo artumoje turi būti gera, kaip saulės artumoje turi būti šviesu. Dievas nori, kad visada kiekvienam žmogui būtų gera. Tam Kristus atėjo į žemę, tam Jis įsteigė Katalikų Bažnyčią, kad ji būtų Kristaus gerumo nešėja į pasaulį. Tam Bažnyčioje yra vyskupiškoji tarnystė, kad būtų galima teikti gerumą. Štai kodėl šv. Tėvas ir sako, kad vyskupas yra nuostabi ir didi Dievo dovana Bažnyčioje. Tad ar galima bijoti Bažnyčios, ar galima bijoti vyskupo? Ar galima nušalinti vyskupą nuo savo tarnystės, jei jis siekia tik gero? Skriauda yra, jei vyskupas atskirtas nuo savo tarnystės, skriauda vyskupijai, Bažnyčiai ir visiems šalia Bažnyčios. Gerai, kad kai

kurios klaidos atitaisomos, bet dar nepilnai, ir mes tikime, kad su laiku jos bus pilnai atitaisytos. Mes kantriai laukėme ir laukiame, kad kai kurie dalykai būtų peržiūrėti ir Bažnyčios atžvilgiu. At tinka Bažnyčią, kaip geradare, laikyti susiaurintomis teisėmis, atskirtą nuo tų sričių, kur ji galėtų labiausiai gera daryti. Ar ne laikas Bažnyčią perkelti iš susiaurintų teisių patalpų į platesnes, kad ji galėtų daugiau gera daryti. Bažnyčia, o tuo pačiu ir vyskupiška tarnystė ne tam įsteigta, kad kam nors kenktų. Dėl to Bažnyčia kiekvienoje santvarkoje gali padaryti daug gero ir ji daro. Tik reikia suteikti jai galimybes. Bažnyčia nėra įsteigta santvarkoms palaikyti ar jas griauti.

Man negalint eiti pareigų, jas ant savo pečių nešė kiti, už ką esu jiems labai dėkingas. Dėkingas esu ir jums, mieli Kaišiadorių vyskupijos kunigai, kurie visada man buvote labai geri. Dievo Apvaizda mūsų vyskupijai davė tokius didingus vyskopus kaip garbingąjį kankinį

Kalba Vatikano Radijas

Kardinolų Kolegiją šiuo metu sudaro 160 kardinolų. Iš jų 84 priklauso Europos įvairiems kraštams, 16 Šiaurės Amerikai, 25 Pietų Amerikai, 18 Afrikai, 15 Azijai, 4 Okeanijai.

Po keturių šimtų metų pirmą kartą ir Lietuva turi savo atstovą Kardinolų Kolegijoje. Dėl to viso pasaulio lietuviai-tiek Tėvynėje, tiek išsvilijoje, tiek tremtyje-su dideliu džiaugsmu sutiko žiniją apie vyskupo Vincento Sladkevičiaus paskyrimą atstovauti Lietuvai kardinolų Kolegijoje.

Reikia prisiminti, kad Katalikų Bažnyčia yra viso pasaulio tautosose paskildusi tikinčiųjų bendruomenė, kuri turi apie 900 milijonų narių.

Kardinolai yra artimiausi popiežiaus patarėjai ir bendradarbiai. Turėdami savo atstovą Kardinolų Kolegijoje, lietuviai galės būti tikri, kad jų rūpesčiai, jų siekimai ir viltys galės pasiekti viso pasaulio kraštus.

Iškilmingų Mišių metu birželio 29d. vakare Popiežius kreipėsi į naujuosius kardinolus ir visą maldininkų minią primindamas šventųjų apaštalų Petro ir Pauliaus vaidmenį Bažnyčios ir žmonijos gyvenime. Iškilmingas šv. Mišias aukojė popiežius Jonas Paulius II drauge su 24-riais naujais į Kardinolų Kolegiją įjungtais kardinolais, tarp kurių buvo ir Lietuvos kardinolas Kaišiadorių vyskupas ir Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas kardinolas Vincentas Sladkevičius.

Siomis dienomis žurnalistas, radijo bei televizijos pranešėjas daugiausia dėmesio skiria Lietuvos kardinolui Kaišiadorių vyskupui Vincentui Sladkevičiui. Pasakoja Lietuvos kardinolo biografiją, primena reikšmingesnius Lietuvos istorijos momentus ir ypač daug

arkiv. Teofilijū Matullonį. Kai jums atėdavo sunkios valandos, o jūs prisimindavote tuos šventuosius vyskopus ir tai jus sulaukydavo nuo klaidingų žingsnių.

Mūsų vyskupija turėjo džiaugsmingąją dalį, kai, įkūrus atskirą Lietuvos bažnytinę provinciją, pradėjo savo gyvavimą ir gavo tokius nuostabius ganytojus. Mūsų vyskupijoje pradėjo reikštis gražiausi krikščioniško gyvenimo daigai. Tačiau mūsų vyskupija turėjo ir skausmingąją dalį. Tada kentėjome, meldėmės ir laukėme, pasitikėdami Dievo Apvaizda. Ar turės mūsų vyskupija garbingąją dalį? Tai priklausys nuo mūsų. Ar mokėsime prisikelti iš savo silpnybių ir nukreipti žvilgsnį į Jėzų Kristų. Ar išlaikysime kūdikišką mūsų pamaldumą į Mariją. Ar tas pamaldumas bus ne vien Siluvos, Aušros Vartų ar Zemačių Kalvarijos nuosavybė, bet ir Pivašiūnų nuosavybė? Nuo mūsų priklausys, kad mūsų vyskupija, turėjusi džiaugsmingąją ir skausmingąją dalį, turėtų ir garbingąją".

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Popiežius pagerbia Lietuvos kardinolą Vincentą Sladkevičių

Atkelta iš 1 psl.

tautą. Lietuvos Bažnyčią ir lietuvių tautą pavedu Sventčiausiajai Mergelei, kurią lietuviai taip myli ir kurios šaukiasi labai gražiu Gallestingumo Motinos vardu. Šiais Marijos metais lietuvių vyskupo paskyrimas šventosios Romos Bažnyčios kardinolu yra Marijos dovana jūsų tautai. Būkite už ją dėkingi ir mokėkite būti jos verti! Sventčiausioji Mergele teisprašo jums iš savo dieviškojo Sūnaus jo malonių ir palaimos gausybę.

Sv. Tėvas savo žodį lietuviams taip baigė:-

Gerbiamasis Kardinole, maldoje prašau Viešpatį, kad toji nauja garbė, kuria esate paženklinatas ir kuri Jus dar labiau susieja su apaštalo šv. Petro įpėdinio tarnyba, Jums padėtų realizuoti tas viltis, kurias Bažnyčia ir Apaštaly Sostas yra į Jus sudėję, kaip matome ir iš Jūsų paskyrimo Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininku. Toji garbė Jus tesustiprina ir tepadrąsina apaštališkame darbe, tepaskatina naują pastoracinę iniciatyvą. Visiems - vyskupams, kunigams, vienuoliams ir pasauliečiams tikintiesiems - tepaliudija Popiežiaus meilę ir nuolatinį rūpestį, tebūna Dievo palaimos ženklas, tebūna paskata vis gyviau jausti vienybę su Apaštališkuoju Sostu ir su visuotine Bažnyčia ir vis pilniau krikščioniškai gyventi. Telyd Jūs mano Apaštališkais Palaiminimas.

Ir Čekoslovakijoje artėja naujas pavasaris

Austrijos televizijai duotame interviu, buvęs Čekoslovakijos komunistų partijos pirmasis sekretorius Dubček išreiškė viltį, kad sekant Sovietų Sąjungos pavyzdžiu, taip pat ir Čekoslovakijoje bus vykdomas persitvarkymas ir bus pravestos reikalingos reformos. Kai kas sako, pažymėjo Dubček, ir manau, kad yra sveikintina kiekviena pastanga persitvarkymo kryptimi. Pažymėjęs, kad visiškai remia Gorbačiovo pravedamas reformas, Dubček išreiškė ištikimimą, kad socializmas ir demokratija yra viena nuo kitos neatskiriamos sąvokos. Dubček, kaip žinoma, prieš 20 metų siekė įgyvendinti Čekoslovakijoje vadinamą "žmogiškojo veido" socializmą, bet jo pastangas nutraukė sovietinė intervencija. Vatikano radijo dienraštis, pranešdamas apie Dubček pareiškimus, atkreipia dėmesį į tai, kad šiomis dienomis Bolonijoje vyksta intelektualų, tarp jų ir komunistų, studijų seminaras apie prieš 20 metų vykusį vadinamą "Prahos pavasari".

Kviečia prie išpažinties

Popiežius Jonas Paulius II audiencijoje priėmė grupę amerikiečių vyskupų, atvykusių į Romą su oficialiu "ad limina" vizitu. Kreipdamasis į Amerikos vyskupus, Sv. Tėvas ypač pabrėžė Atgailos sakramento - išpažinties - reikšmę katalikų gyvenime. Reikia padaryti visa, kas galima - pažymėjo popiežius - kad tikintieji be didelių sunkumų galėtų atlikti išpažintį, nes be Atgailos sakramento žmogaus dvasinis atsinaujinimas niekada negalės būti pilnas ir pastovus.

Pamaldumui į Mariją

Katalikiškojo Auklėjimo Kongregacija Vatikane specialiu Marijos Metų laišku kreipiasi į viso pasaulio vyskopus, į Kunigų Seminarijas, Kolegijas ir 138 bažnytinius universitetus visame pasaulyje, ragindama daugiau dėmesio skirti teologinėm Marijos studijom bei Marijos kultui, auklėjant jaunimą Kunigų Seminarijose bei Teologijos fakultetuose. Dokumentas yra padalintas į dvi dalis: pirmoje dalyje yra apžvelgiama teologinio mokslo apie Mariją bei Marijos kulto istorija, nurodant esminį Jėzaus Kristaus Motinos ryšį su krikščionišku tikėjimu ir nepamainomą jos vaidmenį Bažnyčios gyvenime. Antroje dalyje yra pabrėžiamas reikšmingas Kunigų Seminarijose ir kituose jaunimo auklėjimo centruose skirti atitinkamą vietą marijologijai, kuri turėtų apimti tiek teologines Marijos studijas, tiek Marijos kultą, tiek gyvenimą.

Ką reikalavo mitingas Kaune

Užsienio spaudos agentūros praneša, kad Kaune, birželio 26 dieną įvyko Persitvarkymo sąjūdžio Kauno iniciatyvinės grupės mitingas. Mitinge Kauno laisvės Alejoje dalyvavo apie 5 tūkstančių žmonių. Tarp dalyvių buvo miesto valdžios atstovai, archeologai, architektai, istorikai ir kiti visuomeninio gyvenimo atstovai. Mitinge kalbėjusieji išreiškė susirūpinimą Lietuvos istorijos ir kultūrinės praeities likimu. Ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į šv. Gertrudos bažnyčios bei jos aplinkos apsaugojimą 15 amžiaus. Gotiško stiliaus šv. Gertrudos bažnyčia pokario metais buvo iš tikinčiųjų atimta ir paversta specializuotos medicininės technikos parduotuvės sandėliu.

Dabar šv. Gertrudos bažnyčia

yra buvusio Marijonų vienuolyno, kuriame savo įstaigas įsitaisė Kauno miesto Požėlos vykdomasis komitetas, kieme. Nepaisant to, kad prie bažnyčios yra prikaltas lentelė, žyminti, kad bažnyčia yra architektūrinis paminklas, saugomas valstybės, čia yra vykdomi darbai, pažeidžiantys šį architektūros paminklą. Persitvarkymo sąjūdžio Kauno iniciatyvinės grupės surengto mitingo dalyviai išreiškė protestą dėl to, kad valdžia nereaguoja, arba per vėlai reaguoja į įvairius signalus gelbėti nykstančius ar naikinamus paminklus kaip šv. Gertrudos bažnyčia. Mitingo dalyviai kėlė balsą taip pat dėl Kauno senamiesčio žalojimo. Užsienio spauda pažymi, kad Kaune kaip ir Vilniuje persitvarkymo sąjūdžio mitingo

dalyviai išreiškė nepasitikėjimą antruoju KP sekretoriumi rusu Mitkinu. Kauno mitingo dalyviai taipogi išreiškė nepasitikėjimą Kauno miesto vykdomojo komiteto pirmininku Staškūnu. Laisvės Alejoje, kur įvyko Persitvarkymo sąjūdžio Kauno iniciatyvinės grupės mitingas, tarp dalyvių matėsi iškeltos Lietuvos trispalvės vėliavos.

Minėjo Leniną, pripažinusį Lietuvos Nepriklausomybę

Vatikano radijo dienraštis, remdamasis užsienio spaudos agentūrų žiniomis, tarptautinių informacijų skyriuje praneša apie liepos 12d., Vilniuje įvykusį mitingą, atžymint nepriklausomos Lietuvos ir Sovietų Rusijos taikos sutarties pasirašymo 68-ąsias metines. Radijo dienraštis atkreipia dėmesį, kad šią sutartį pasirašė pats Leninas, tuo būdu pripažindamas Lietuvą kaip nepriklausomą valstybę. Sutarties metinių progą mitingą surengė prieš maždaug aštuonierius metus Lietuvoje įsisteigęs Blaivybės Sąjūdis. Manifestacija įvyko Vilniaus Gedimino aikštėje dalyvaujant, spaudos agentūrų žinomis, apie tūkstančių žmonių. Agentūros informuoja, kad aplinkinėse gatvėse buvo susirinkę žymiai daugiau žmonių, kuriems, begi, milicininkų būriai užkirto kelią į Gedimino aikštę. Pagal spaudos agentūrų turimas informacijas, mitingo organizatoriai - Blaivybės Sąjūdžio nariai - Juozas Kančys, Vladas Sluparis ir Gediminas Jakubčionis - prieš prasidedant manifestacijai buvo sulaukyti. Jie buvo begi paleisti antradienio vėlyvą vakarą, prokuratūros atstovam pripažinus, kad sulaukymas buvo neteisėtas. Mitingo metu, rašo spaudos agentūros, buvo skanduojami įvairūs šūkiai už laisvę, demokratiją ir persitvarkymą. Ta pačia prasme pasisakė keli kalbėtojai. Buvo sugiedotas Tautos himnas ir po to giesmė Marija, Marija. Giedojimą, begi, sutrukdė kažkur paleista tranki muzika. Mitingui pasibaigus, grupė žmonių norėjo nužygiuoti prie Lenino paminklo ir prie jo padėti gėlių puokštę, prisimenant, kad jis buvo pripažinęs Lietuvos valstybę. Milicija, tačiau, žmonių prie paminklo neprileido. Vatikano radijo dienraštis, informuodamas apie Vilniuje įvykusią manifestaciją, primena, kad Lietuva ir dvi kitos Pabaltijo respublikos buvo įjungtos į Sovietų Sąjungą 1940 metais.

Sveicarijaj 30 kunigų ir seminaristų pasitraukė nuo arkivyskupo Marcel Lefebvre ir sugrįžo į Romos katalikų Bažnyčią. "The Australian" praveistų žmonių apklausinėjimu, paskelbtu liepos 26d., Federalinis balsavimas Darbo partijai ir koalicijai - Liberalų ir Tautinei partijai suteiktų po 43% balsų, likusius balsus nusinešę Demokratų ir kitos mažos partijos

Ar įgyvendins pavergtų tautų teises?

Italų žinių agentūra "Ansa" atkreipia dėmesį į sovietų komunistų partijos sąjungines konferencijos Maskvoje priimta rezoluciją tarp etninių santykių klausimu. Agentūros informacijoje yra pabrėžiami šie svarbesnieji rezolucijos punktai: pripažįstama, kad vadinamais "asmenybės kulto" laikais buvo vykdomi teisėtumo pažeidimai tautybių telių plotmėje, išreiškiamas pasiryžimas peržiūrėti vadnamų federatyvinių respublikų teises, siūloma sudaryti centrinį organą, kuriam būtų pavesta rūpintis tautybių santykių klausimais, reikšiamas išpėjimas tiem, kurie bandys pažeisti tautybių teises. Rezolucijoje pažymima, kad ilgą laiką visai nebuvo sprendžiamos svarbios problemos ir tai sukėlė socialinį nepasitenkinimą. Buvo įsiviespatavęs egoizmas ir tautinio pobūdžio arogancija. Komunistų partija yra įsitikinusi, pažymima rezolucijoje, kad autonominių ir federatyvinių respublikų nepriklausomybės ir telių išplėtimas tegali patarnauti valstybės pažangai. Rezolucija kviečia gerbti tautines kultūras, pažymima, kad nėra pateisinami bet kurios tautybės pliečių telių pažeidimai, pabrėžiamas reikalas įstatyminiai aiškiau nustatyti respublikų teises ir pareigas. Ansa

K.Ova

Viešpatie Tautų Galingas, Būk pasauliui Gailestingas

Boševikų balsios ordos
Kai užtvino mūsų kraštą,
Nei koks jankis nei koks lordas
Nepalengvino mums našta.

Juk ją nešam ir šlandieną,
Svetimuos kraštuos iškiydę,
Jaučiant tik svajonę vieną,
Kaip nostalgiją apgydyt?

O toji liga pradingtų
Tik laisvon tėvynėn grįžus.
Pakelės berželiai linktu,
Laimintų patręšęs kryžius.

Laimintų, jei boševikai
Jo neišvertė į griovį.
Gal jau nė žymės neliko,
Ką žiauri ranka išgriovė.

Viešpatie tautų Galingas,
Atsižvelk į mūsų kančią-
Budelis negailestingas
Pergalę dar tebešvenčia.

Milijonus vergų žudo
Atėjųjų šurprios ordos,
Ar ne per vėlai pabudo
Jankis ir jo draugas lordas?

Jie jau mato, kaip klaidingas
Sukčius meškos ranką tiesia...
Dar silpna viltis nedingus,
Tebeugdo laisvę šviesia.

O raudonas maras budi,
Ir tik laukia "gero" laiko,
Kai, jau daug tautų pražudęs,
Skelbs pasauliui kraujo taiką.

Pileno durtuvus galanda
Rytuos grėsmingos ordos,
Ruošiasi dvikojės bandos
Trypti jankius ir tuos lordus.

Trypt kapitalistų veislę,
Kad ji jau neatšigautų,
Kad, kankinama, beteisė,
Sibire kur galą gautų.

Vakarai dar vis galvoja,
Ką čia Maskvai vėl užleids?
Kad nors kiek atstumt pavojų,
Tą, kuris jiems naukia veids.
1988 m. Pavergtų Tautų Savaitė

JAV Jaunimo Sąjunga sveikina jaunimą Tėvynėje

Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių jaunimo sąjunga neseniai įvykusiame metiniame susirinkime aptarusi veiklos projektus ir išrinkusi naują valdybą, laišku pasveikino Lietuvos jaunimą. Laiške Lietuvos jaunimui Amerikos lietuvių jaunimas rašo: "Jūsų kvietimas mum dažniau lankyti Tėvynę ir įsisavinti visas didžias tautos dvasinės kultūros vertybes skatina mus palaikyti gyvą ryšį su Jumis, kad kartu jas galetume kurti ir perduoti mūsų įpėdinams. Laiške Pasaulio lietuvių jaunimo V kongresui Jūs skatinote mus gyventi "amžinoje kelionėje į Lietuvą". Priimdami Jūsų kvietimą žengti lietuvių keliu į šviesesnę mūsų tautos ateitį, - rašo Amerikos jaunimas Lietuvos jaunimui, - mes kviečiame Jus priimti pasaulio lietuvių jaunimo VI kongreso šūkį, kuris išreiškia viso pasaulio lietuviško jaunimo solidarumą - "Tautos likimas yra mūsų atsakomybė!" Tegul Dievas laimina Jus ir visą mūsų tėvynę - visus lietuvius Lietuvoje ir išelviijoje.

Amerikos lietuvių jaunimo sąjunga ateityje žada artimiau

Telegrama išlaisvinti Petrą Gražulį

Jungtinėse Amerikos Valstybėse veikiančios "Solidarumo su krikščionimis Sovietų Sąjungoje Koalicijos" pirmininkas Kent Hill pasiuntė telegramą Praveniškių lagerio viršininkui Arlauskui, prašydamas, kad iš izoliatoriaus būtų išlaisvintas jaunas sąžinės kalnys Petras Gražulis. Milijonai amerikiečių krikščionių, rašo Kent Hill telegramoje pulkininkui Arlauskui, yra didžiai susirūpinę Petro Gražulio likimu, protestuoja dėl jo įkalinimo religiniais sumetimais, taip pat dėl to, kad lagerio vadovybė atmetė jo prašymą gauti Sventąjį Raštą, kad jis yra nepagrįstai šmeižiamas ir antrą kartą kalinamas izoliatoriuje. Amerikiečių krikščionių vardu Kent Hill telegramoje prašo Petrą Gražulį išlaisvinti.

bendradarbiauti su Tarptautinių Juodo Kaspino demonstracijų koordinavimo komitetu, kuris aikštėn kelia neteisėtą Molotovo-Ribbentropo sanderį ir su Tarptautinių sąjūdžių, kurio pagrindinis tikslas yra Molotovo-Ribbentropo sutarties ir jos padarinių atšaukimas. Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių jaunimo sąjunga rūpintis, kad žinios apie įvykius Lietuvoje greitai ir be kliūčių pasiektų lietuvių jaunimą visame pasaulyje. Suvažiavimo metu naujai išrinkta Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių jaunimo sąjungos valdyba pasiskirstė pareigomis: Pirmininkas-Darius Suziedelis, Vice-pirmininkas-Paulius Mickus, Sekretorė-Rūta Virkutyte, Išdininkas-Algis Silas.

LRTV

Virš 100,000 estų demonstravo už tautinę kultūrą

Siomis dienomis Bolonijoje, šiaurės Italijoje, miesto savivaldybės kvietimu lankėsi daugiau kaip 70 įvairių miestų Sovietų Sąjungoje vykdomųjų komitetų narių. Italijos laikraščiai apie tai informuodami, pastebi, jog susitikimo metu įvykusioje spaudos konferencijoje išskirtinio dėmesio susilaukė Estijos sostinės Talno burmistro Harry Lumi pareiškimai. Žurnalistų paklaustas apie estų Liaudies Fronto Talne surengtą mitingą, kuriame dalyvavo daugiau negu 100 tūkstančių žmonių. Talno burmistras atsakė, jog tai iš tikrųjų buvęs neeilinis įvykis. Burmistras pridūrė, kad jame iškelti reikalavimai - apsaugoti savąją kalbą ir tautinę kultūrą, taip pat grąžinti estams jų istorinę trispalvę, buvo teisėti ir pagrįsti. Talno burmistras pridūrė, kad jei šiandien Sovietų Sąjungoje iškyla tautybių problema, tai įvyksta vien dėl praeities klaidų.

LRTV

Nevažinėkime vergų darytais automobiliais

Mūsų tautiečio Petro Cekanausko iniciatyva Vakarų Australijos gyventojai pradėjo protesto akciją prieš "Lada" automobilį, importuotą iš Rusijos. Visur protestuotojai pabrėžia, kad šios firmos automobiliauose yra dalių, padarytų vergų stovyklose. Užtat "Lada" gali pardavinėti pigiau, negu vietoje pagamintus automobilius.

S.m. liepos 16 d. įvyko didelė demonstracija Perth'e, kurioje buvo iškeltas klausimas dėl Ukrainos okupacijos, o ukrainiečiai - sąžinės kafiniai privalo gaminti ratus, vairo ir kitas detales automobiliui "Lada". Susirinkusius ragino nepirkti importuotų iš Rusijos automobilių, nesudarinti su rusais sutarčių dėl žuvininkystės, "Aerofloto" skridimų į Australiją ir t.t.

Liepos 9 d. Petras Cekanauskas ir Pasaulio laisvės lygos (WFL) grupė demonstravo prieš didįjį sovietų baroną Kamincevą. Ši įvyki nufilmavo ir per televiziją rodė Channel 10.

Liepos 2 d. vėl būrys žmonių susirinko protestui prie Parker Motors - tai "Lada" automobilį paroduotuvė Perth'e. Protesto metu pravažiavo jaunas vyrukas "Lada" automobiliu, nukabintame plakatais. Tie plakatai pasakojo, kaip vergų pagamintas automobilis blogai veikia ir jo parduotuvė nepasitengė jį pataisyti. Visą demonstraciją plačiai filmavo Australijos valdžios išlaikoma televizijos stotis ABC Channel 2, tačiau per savo programas nieko neparodė. Kai Petras Cekanauskas paklausė ABC kodėl jie šį įvyki nutylėjo, jam taip paaiškino: prieš pat demonstraciją "Lada" parduotuvė paskambino ABC vadovybei ir pagrasino, kad patrauks ABC ir teisma, jei televizija parodys tą vyruką, nusivylusį automobiliu "Lada".

Birželio 25 d. Vakarų Australijos pabaltiečių komitetas suruošė demonstraciją prie kito "Lada" automobilį atstovo Vakarų Australijoje - Fred Holman Motors, Cannington priemiestyje.

Tą pačią dieną Naujoje Zelandijoje kita grupė protestavo prie Canterbury Motors. Pasivadinę sambūriu, steklančiu Naujosios Zelandijos be sovietų (Soviet-Free New Zealand), šie asmenys jau kelintą kartą, kaip demaskuoja "Lada" automobilius ir kitas sovietines machinacijas.

Birželio 18 d. Pasaulio laisvės lygos Jaunimo skyrius demonstravo prie dar vieno "Lada" parduotuvės - David Wale, Perth'o priemiestyje Bellerive. O birželio 4 d. pasišventusi pabaltiečių draugė Patricia Halligan suorganizavo panašią demonstraciją Fremantle mieste, prie Hallmark automašinių parduotuvės. Tokiems asmenims, kaip Patricia Halligan ir Petrai Cekanauskui, kurie be atvangos dirba Lietuvai naudingą darbą, mes turėtumėm dažniau padėkoti ir visokeriopai įvertinti jų trūšą.

Viktorijoj Laisvės koalicija dabar pradėjo rinkti žinias apie "Lada" automobilius. Surinkta informacija bus išdalinta kitiems automobilių prekybininkams ir

bendrai tuo besidomintiems žmonėms. Ši reikalą tvarko Koalicijos narys Gary Edwards, kuris pats dirba automašinių srityje. Kreiptis pas Mr Richard Houlaghan, The Freedom Coalition, telefonas - 789 4765.

Vakarų Australijos akcija dėl "Lada" automobilių jau rado atgarsį ir Kanadoje. Juodojo kaspino komitetas užmezgė ryšį su Petru Cekanausku ir ruošia demonstraciją prieš "Lados" automobilį rugpjūčio 23 d. Tokiu būdu du mūsų tautai lemtingi įvykiai bus surišti į vieną demonstraciją: Ribentropo-Molotovo sutartis ir dabartinis vergų išnaudojimas.

Panaši demonstracija taip pat vyks Vakarų Australijoje, Mandurah mieste rugpjūčio 23 d. Smulkesnę informaciją galima gauti pas Mrs Patricia Halligan, telefonas (095) 35 7504.

Australijos įstatymai draudžia importuoti prekes, išlįsai arba dalinai pagamintas vergų. Ši klausimą Australijos senatė išskėlė senatorius Brian Harradine (nepartinis, iš Tasmanijos) 1983 m. lapkričio 10 d.

"Baltik News" 1983 m. gruodžio mėn. laidoje paskelbė dokumentuotus įrodymus, kad nors "Lada" automobilius sumontuoja fabrikas, tačiau padangas,

Amerikos Marijonų sukaktis

Marijonų vienuolija šiais metais minė savo iškūrimo Jungtinėse Amerikos Valstybėse septynioliasdešimtmetį. Pirmąjį Marijonų branduolinį Siaurės Amerikoje įkūrė pats vienuolijos stelgėjas - dabar palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis. Marijonai buvo pirmoji lietuviška vyrų vienuolija Jungtinėse Amerikos Valstybėse užsibrėžusi uždavinį tarnauti savo tautiečiams, tautinėm parapiljom, mokyklom, spaudai. Pažymėtina, kad jau 1919 metais Marijonai įsteigė lietuvių laikraštį "Draugas", kuris greitai išsivystė į vieną svarbiausių užsienio lietuvių organų ir dabar yra vienintelis Amerikoje leidžiamas lietuvių dienraštis. Palaipsniškai mažasis Marijonų branduolys pradėjo apimti visas Amerikos lietuvių gyvenimas sritis, augo narių skaičiumi, išplėtė savo veiklą net ir kituose Amerikos kontinento kraštuose, kaip, pavyzdžiui, Argentinoje, kur tėvai Marijonai ir dabar sėkmingai dirbuojasi lietuvių tarpe.

Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga pristato naują muzikalinį vienetą.

- "SVAJONIŲ AIDAI" -

Koncertai

Geelongo Lietuvių namuose - sekm. rugpjūčio 7 d. 2.30 val. p.p.

Melbourno Lietuvių namuose - sekm. rugpjūčio 14 d. 2.30 val. p.p.

Koncertų metu bus galima įsigyti "Svajonių Aidų" naują plokštelę.

Billietai \$8 (vaikams veluti)

Iki malonaus pasimatymo!

Religiname Gyvenime

Maskvoje Ukrainiečių Katalikų Bažnyčios 45 asmenų delegaciją priėmė Sovietų Religijos Reikalų Taryba, kuriai pateikė prašymą užregistruoti 15 ukrainiečių religinių bendruomenių, kurias Stalinas buvo panaikinęs ir iki šiol veikia katakombų sąlygomis. Užsienio spaudos agentūros atkreipė dėmesį, kad tai pirmasis kartas, kai panaikintos Ukrainiečių Katalikų Bažnyčios delegacija buvo priimta. Delegaciją sudarė ukrainietis katalikų vyskupas Ivan Marghitich, 6 kunigai ir 38 pasauliečiai.

Sovietų Sąjungoje šiais metais numatoma išplatinti apie 650,000 Sv. Rašto ir kitų religinio pobūdžio knygų. Knygas parūpino Sv. Rašto leidimo draugija Stuttgarte, Vakarų Vokietijoje. Draugijos atstovas pranešė, kad per pastaruosius 10 metų į Sovietų Sąjungą tegalima buvo pasiųsti tik po 50,000 Sv. Rašto egzempliorių. Visi leidiniai siunčiami veluti, spausdinimo išlaidas padengia privatus asmenys.

Sventasis Tėvas šiomis dienomis pranešė, kad artimiausiu laiku paskelbs specialų dokumentą apie moters orumą, jos pašaukimą ir vaidmenį Bažnyčios ir žmonijos gyvenime. Popiežius pažymėjo, kad parengė šį dokumentą atsiliepdamas į paskutinio vyskupo Sinodo dalyvių pageldavimą, kad Marijos Metų proga Bažnyčios vardu būtų išryškintas moters vaidmuo.

Popiežius Jonas Paulius II pirmadienio vakare atidarė parodą "Marijos veidas mene", kurią didžiuliuose Venecijos rūmuose Romos centre surengė Marijos Metų organizacinis komitetas su Italijos kultūrinių ir aplinkos vertybių ministerija. Ties menų kūrinių mum atveria ir atskleidžia Marijos asmens grožį, kuris stebuklingu būdu yra susijęs su Dievo įsikūnijimu ir žmonijos Atpirkimu.

Sventasis Raštas visada buvo ir dabar yra labiausiai pasauliui skaitoma knyga. Kaip praneša pasaulinė Biblinė Sąjunga, nuo Sv. Rašto pirmojo spausdinto leidimo pasirodymo 15-tame amžiuje iki šių dienų, Sv. Raštas buvo atspausdintas 1884 kalbomis ir tarmėmis. Pilni Sv. Rašto leidimai pasirodė 303 kalbomis. Sv. Raštas buvo išlįsai arba dalimis atspausdintas 537 Afrikos kalbomis, 470 Azijos kalbų, 288 Okeanijos tautų kalbomis ir 186 Europos kalbomis.

Vengrijos vyskupų konferencija šiuos 1988 metus paskelbė vengrų valstybės įkūrėjo sv. Stepono jubiliejiniais metais, atžymint jo mirties 950 metų sukaktį. Jau nuo pat metų pradžios Vengrijos vyskupijas ir parapijas lanko šventojo relikvijos. Pagrindinės sv. Stepono jubiliejinį metų iškilmes įvyks rugpjūčio 20d. Budapešto katedroje ir jų metu bus iškilmingai atnaujintas vengrų tautos paaukojimo Svč. Mergelei Marijai aktas.

Cekoslovakijoje milicininkai, kaip praneša Vatikano radijo dienraštis, nutraukė be valdžios leidimo šeštadienį Prahajoje vykusį tarptautinį seminarą žmogaus teisių ir talkos klausimais, kurį surengė Cekoslovakijoje veikiantis žmogaus teisių gynybės sąjūdis "Chartija 77". Milicininkai, išbrovė į privatų butą, kuriame buvo susirinkę seminaro dalyviai, 19 čekoslovakų sulaukė, o 32 svetimšaliam iš 13 įvairių kraštų, įsakė tuoj išvykti iš Cekoslovakijos.

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Gyvojo Rožinio brolijos nariai rugpjūčio mėnesį meldžiasi už lietuvių katalikiškos spaudos darbuotojus.

Katalikiškos spaudos mėnesį pradėdant, Sv. Mišios rugpjūčio 7d. sekmadienį už visus "Tėviškes aidų" rėmėjus, geradarius, skaitytojus, užprasė laikraščio leidėjas ALK Federacijos Valdyba.

Ona Giedraitienė \$50 paaukojo Tėviškės aidams, pradėjus katalikiškos spaudos mėnesį. Ačiū jai.

Katalikių Moterų metinė šventė - Marijos ir Danguų ėmimo šventės išvakarėse pradėdama šv. Mišiomis Lietuvos Kankinių koplyčioje Lietuvių namuose rugpjūčio 13d. šeštadienį 4.30 val.

Sekmadienio lietuviškų pamaldų Sv. Mišių skaitymus ir aukų atnešimą tvarko Juozas Jurgelaitis ir pas jį iš anksto užsisakyti, kas nori atlikti tą tarnybą. Telefonas 314 4815.

Maldos grupė - Marijos Taikos Karalienės vaikai - kiekvieną šeštadienį 3 val. vak. Lietuvos Kankinių koplyčioje Lietuvių namuose. Vadovauja kun. J. Petrauskas.

Vincas Čižauskas, 97 metų amžiaus, mirė liepos 21d. giliame liūdesyje palikęs sūnų Valentina, dukrą Aldoną Sakalauskiene, jų šeimas ir visus artimuosius. Rožančius buvo kalbamas Tobin koplyčioje. Čia atsisveikino Gyvojo Rožančiaus brolijos pirm. L. Padgurskis. Laidotuvių šv. Mišios vyko šv. Jono bažnyčioje liepos 26d. ir palydėtas į Fawkner kapines. Pietūs buvo surušti Lietuvių namuose. Už jo vėlę šv. Mišioms aukojo: P. Adamavičienė, P. Alešūnienė, A.E. Bakaičiai, J. Balbata, A.Z. Barilai, Liuce Barilaitė-Pollock, H. Baškiene, O.P. Binkus, O.J. Bratiškai, A.V. Grikseliai, T.J. Jurgelaičiai, J.L. Kebliai, A. Kryžius, E.E. Marganavičiai, P. Mažylis, K.A. Mieldažiai, B.J. Oželiai, L. Padgurskis, St. Ribačiauskienė, L.G. Samsonai, J. Simutienė, I.E. Stumbras, St. Stuškus, A.S. Useliai, M.J. Vaitkus, J.M. Venckai, M.

Verbyliene.

"Tėviškes aidų" prenumeratas prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos kiosko vedėjas F. Sodaitis, jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas.

A.A. Dr. Stasiui Statkui mirus, vietoje gėlių aukojo Gintaro Tautinių šokių grupelė po \$15 Vida Vaitiekūnienė ir Zlougų šeima.

Lietuvoje mirė kun. Jonas Vičiulis

Telšių vyskupas Antanas Vaičius telegrama Vatikanui pranešė, kad liepos 12d. Kretingos ligoninėje mirė Plikių klebonas kun. Jonas Vičiulis, 73m. amžiaus. Kunigu išventintas 1946m. Plikių klebono pareigas ėjo nuo 1971m. Telšių vyskupijoje ir Klaipėdos prelatūroje yra iš viso 142 bažnyčios. Jau tik 79 iš jų turi savo kunigą. Visų mūsų rūpestį ir viltis prie naujo kunigo kapo Tėvynėje teišreiškia poezijos žodžiai:

Ant žemės Ostija baltąja žydi Mellė,
Nebodama žiauriausių uraganų ir šalnų.
Bet kur ji gautų užvėją sukrauti žiedulį,
Jei nebebūtų kunigo pašventintų dešnų?!

Be Jos - ką duotume Sventiausajai
Trejybei?
"Garbė" ir "Ačiū" kas ištartų Viešpačiui už mus?

Nusilpęs nuo žaidžų, išalkęs pakeitėvis
Ar bepaslektų dangiškosios Tėviškės namus?..

Kokla palaima žemel, kad yra dar rankų,
Kuriam pats Dievas patiki išganyto turtus...
Tai jos suklypusius mus prikelia ir veda
Ir dovanom brangiausiom apdaliną nevertus...

Zydek, nepaliesita šalnų, tyroji Gėlei
Kiekvieno Tavo žiedo ilgis žemė ir Dangus
Sventuose Gojuos atžalų kol nepritrūko
Lai užvėja ir prieglobstis Tau būna čia jaukus.

Dalnavos stovyklavietėje netoli Detroito Jungtinėse Amerikos Valstijose rugpjūčio pirmoje pusėje vyksta lietuvių mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitė - pasidalinti mintimis liuanistinio švietimo ir lietuvių kultūros klausimais. Specialiai jaunimui pravedamos lietuvių kalbos ir tautinių šokių pamokos ir 18 paskaitų įvairiais švietimo ir kultūros klausimais.

A.A. Ona Jakutienė-Mašiotaitė

Mirė liepos 2d. Palaidota liepos 5d. Melbourne. Ona gimė lietuviškoje šeimoje, kuri dar prieš I-ji karą - kovojo už Lietuvos teises į laisvę, už lietuvišką žodį.

Onos tėvas Vytauto Didžiojo Universiteto prof. Jonas Mašiotas. Motina Ona Mašiotienė-Brazauskaitė viena pirmųjų švietusių lietuvių inteligencijų, kuri balgusi Maskvoje aukštąjį mokslą visa širdimi įsijungė į lietuvių tautos atgimimo darbą: kūrė lietuviškasias gimnazijas, jose mokytojavo (Vilniuje ir Kaune), organizavo pirmuosius lietuvių moterų veiklos susibūrimus, atstovavo lietuves tarptautiniuose moterų suvažiavimuose, įsteigė moterų valandą Kauno radiofone, o jos straipsniai moterų klausimais buvo spausdinami visuose lietuviškuose laikraščiuose. Mirė 1949 m. Lietuvoje. Kai nedrąsiai užbėgdavau (1932-1935 m) į Laisvės Al. nr. 1 pas Oną-Anulę Mašiotaitę, ten dažnai sutikdavau lietuves visuomenininkes bei kitus žinomus žmones.

Tokioje šviesioje šeimos aplinkoje, išaugo ir šviesi Onos asmenybė.

Ona studijavo ekonomiją Vytauto Didžiojo universitete ir priklausė apolitinėi-kultūrinei studentų korpi "Romuvos Vaidilute".

Draugių, studentų būryje ji buvo linksma, šamojinga, draugiška.

Sąlygos leido jai pažinti ir platesni pasaulį: aplankė Angliją, Prancūziją, net Alžyrą ir Maroką. Įdomu buvo klausyti jos kelionės išpūdžių ir negalėjom atsistebėti, jog štai mūsų Anulė buvo Anglijos karalių rūmų bailuje ir net buvo pristatyta Valijos Princui (Edvardui VII).

Gražus buvo tų metų Kaunas, gyvas, spalvingas studentų gyvenimas ir lyg pavasario jaunas vėjas greit prabėgo studijų metal universitete. 1935 m. Ona Mašiotaitė ištekojo už ekonomisto Vlodo Jakučio susilaukė dukrelės Rasos, kūrė naują šeimyninį gyvenimą. Bet vos keliu metus jaunoji Jakučių šeima džiaugėsi laime.

1940 m. Lietuva pradėjo eiti kančių keliu ir dar po kelių-baimės, rūpestių slėgių metų Jakučių šeima turėjo palikti tėvulius,

gražųjį Slavėnų dvarą prie Anykščių ir drauge su bedailiais išeiviais, ieškoti pastogės Vokietijoje, DP stovykloje ir, gal kiek ramesnių dienų, Prancūzų zonoje Reutlingene, kur Vladas Jakutis užėmė VLIKO reikalų vedėjo pareigas. Bet nežinia apie likusių Lietuvoje tėvėlių gyvenimą, kelė rūpestį ir skausmą visų mūsų širdyse.

1949 m. kovo mėn. daugelis Reutlingeno-Tuebingeno lietuvių pasiryžo išvykti į Australiją. Jų tarpe ir V.O.R. Jakučiai.

Pastoviai įsikūrė Melbourne ir abu tuoj įsijungė į lietuvių gyvenimą: Vladas į bendruomeninę veiklą, o Ona į darbą Socialinėje Mot. Dr.-jog.

Kenčianti tėvynė liko pirmasis rūpestis, pav. kai Australijos ministeris pirmininkas G. Whitlam Maskvoje pareiškė jog Lietuva teisėtai priklauso Sovietų Sąjungai, O. Jakutienė pirmoji parašė į australiška dienraštį pasipriešinimo laišką.

Nors, po sunkaus nugaros susižeidimo, ilgai iškentėjusi ligoninėje, sveikatos neatgavo, bet atkyviai dalyvavo visuose protestuose, eisenose ir vėliau iki pačių paskutiniųjų metų lietuviškuose susėjimuose. Tik kartais pavargusi su šypsena pasakydavo: "O! kad būčiau stipresnė!"

Onos Jakutienės giedrios asmenybės prisiminimas liks lyg šviesos spindulėlis ne vien jos šeimos, bet ir visų draugų bei pažįstamų dienose.

Ilsėkis ramybėje!

J. Grigaitienė

Adelaide

Saulių žiniai

Lietuvos kunigaikščio Margio Saulių rinktinės valdybos rinkimai įvyko liepos 3d. į valdybą sekančiai 3 metų kadencijai išrinkti šie sauliai: rinktinės pirmininkas B. Kryžanauskas, vicepirm. B. Steckis, valdybos nariai - V. Valotka, Stasys Lipčius, Ema Lipčienė, kandidatas - Andrius Klimaitis.

B. Kryžanauskas

A.A. Vincui Čižauskui

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo sūnų Valentina Čižauską - daugelį metų buvusį mūsų Federacijos pirmininką, jo šeimą ir visus artimuosius.

ALK Federacijos Valdyba

Dr. Stasiui Statkui

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną Haliną Statkuvienę, sūnų Gediminą, dukras Dailą ir Rūtą su jų visų šeimomis, kartu liūdėdami.

Birutė ir Vytautas Vaitkai

A.A. Dr. Stasiui Statkui

mirus, pareiškiame gilią užuojautą žmonai Halinai ir vaikams, Gediminui Statkui, Dailai Antanaitenei ir Rūtai Skeivienei su šeimomis.

Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga

Padėka

Mirus mūsų brangiai motinai Onai Kyzellenei, gilią padėką reiškiamo: Prelatui P. Butkui pravedusiam rožančių koplyčioje, Rev. Shannagan atlaikiusiam gedulingas Mišias ir apelgas kapinėse, p. D. Ankienei, Prelatui P. Butkui staiga susirgus, skubotai suradusiam kunigą ir suteikus jam informaciją, A. Kramiliui už vargonavimą, "Daina" choristams ir buv. choristams už giedojimą Mišių metu. Atsisveikinimo kalbas tarusiems: Šeimos draugų vardu J.A. Jūragiui, choro - A. Kramiliui; aukojusioms Sv. Mišioms, gausias gėlių puokštes, aukas Vasario 16 Gimnazijai, ir "Daina" chorui, pareiškusiems užuojautas asmeniškai, kortelėmis, užuojautomis spaudoje ir visiems dalyvavusiems koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse, taip pat ponioms, sunesusioms šermenims pyragus bei visiems suteikus visokeriopą pagalbą esame nuoširdžiai dėkingi.

Dukterys: Elena Nagienė,
Aibina Elsmontienė,
Johana Dryžienė,
Zigmantas Kyzelis
ir visų mūsų šeimos.

Kad Dievas Lietuvai suteiktų laisvės dovaną!

Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius liepos 3 d. vakare susitiko su jo dvasinei globai patikėtos Sventosios Dvasios Parapijos Romoje tikinčiais. Parapijos bažnyčioje Lietuvos kardinolas aukojo iškilmingas šv. Mišias ir pasakė pamokaslą italų kalba. Mišių pabaigoje į kardinolą Sladkevičių nuosirdžiu žodžiu Romos tikinčiųjų vardu kreipėsi šios miesto zonos vyskupas Clemente Riva:

Didžiai Gerbiamasis Eminencija, - kalbėjo vyskupas Riva, - leiskite ir man šia proga trumpai išreikšti savo jausmus. Leiskite išreikšti tą džiaugsmą, kurį visi jaučiame šią valandą. Esame čia susirinkę aplink Jus didelės būrys. Dėl to esame tikri, kad ir Viešpats yra tarp mūsų. Esame kupini dėkingumo Viešpačiui. Esame kupini dėkingumo Sventajam Tėvui ir Jums, kad atėjote pas mus. Jūsų asmenybė šviečia dideliu nuolankumu bei paprastumu, bet drauge ir žodžio bei liudijimo jėga. Priimdami Jūsų žodį ir Jūsų liudijimą, galime užtikrinti, kad šis Jūsų apsilankymas pažadina naują solidarumą tarp Romos Bažnyčios, tarp šios parapijos ir Jūsų Bažnyčios, visos Jūsų tautos. Iš visos širdies linkime, kad Dievas Lietuvai suteiktų Laisvės dovaną, kad Lietuviai tauta atgautų galimybę išreikšti savo dvasines vertybes, dvasinius turtus, kuriuos yra sutelkusi savo širdyje. Mes meldsimės už Jus, drauge pasivesdami ir Jūsų maldom už mus. Žinome, kad šią valandą tarp Jūsų ir mūsų užsimega tėviškas ir broliškas ryšys. Šitas ryšys mus skatina ugdyti savo tikėjimą, sekant Jūsų tikėjimo pavyzdžiu, tikėjimo, kuris yra užgrūntas bandymuose. Mūsų tikėjimas turi augti ir stiprėti, kad galėtume jį liudyti šioje miesto

Romą pasiekė žinia, kad liepos 1d. Vakarų Vokietijoje mirė Mainz'o kardinolas Volk, 85m. amžiaus, pagarsėjęs teologas. Vėlonis kardinolas Volk buvo nuosirdus Lietuvos bičiulis, visada domėjosi Lietuvos ir jos Bažnyčios padėtimi, rūpinosi Vokietijoje įsikūrusių lietuvių reikalais.

REMKIME TAUTOS FONDA.

nes tai yra pagrindinis pasauliniu mastu organizuotas lėšų telkimas kovai už Lietuvos valstybinę tautinę ir kultūrinę laisvę.

REMKIME LIETUVOS LAISVĖS IZDĄ

nes čia sukaupti pinigai atiteks Lietuvai: kada išsivaduos iš pavergimo. Paremiant testamentiniu būdu būtina sąlyga įrašyti tikslų Tautos Fondo pavadinimą angliškai - Lithuanian National Foundation, Inc., (Tautos Fondas). Nepamirškime - remdami Tautos Fondą ir Lietuvos Laisvės Izdą - jungiamės su kovojančia Lietuva.

Tautos Fondo Atstovybė Melbourne

dalyje, kurioje yra įsikūrusi ši parapija. Norime Jus užtikrinti - baigė savo žodį Lietuvos kardinolui vysk. Clemente Riva, - kad mūsų troškimas ugdyti savo krikščionišką tikėjimą ir krikščionišką meilę šią valandą čia Dievo ir Jūsų akivaizdoje tampa tikru išpareigojimu.

LRTV

Sportas

II Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynės

Sachmatų turnyrai

Zaidynių metu bus prarasti individualiniai ir žaibo turnyrai, kuriuose gali dalyvauti visi lietuviai, užsiregistravę neveliau kaip 10 val. ryto 1988 m. gruodžio 28d. patalpose Chess Centre of SA 10 Ranelagh St Adelaidė, kur vyks turnyras ir sumokėję \$10 dalyvavimo mokestį. Ginčus spres paskirti turnyro teisėjai, kurių sprendimas bus galutinis.

Individualus šachmatų turnyras

Ratų skaičius:

Nedaugiau kaip 6 Esant didesniam dalyvių skaičiui turnyras bus lošiamas šveicarių sistema. Galvojimo laikas. Kiekvienam žaidėjui 1/2 valandos visai partijai.

Partija negali užsitęsti ilgiau vienos valandos.

Eiga: Trečiadienį, gruodžio 28d. 10 val. Registracija, burtų, traukimas, lošimas pirmųjų dviejų ratų. 16 val. Trečio rato pradžia. Ketvirtadienį, gruodžio 29d. 10 val. Ketvirtą rato pradžia 11.30 val. Penkto rato pradžia 16 val. Šesto rato pradžia

Medaliai: aukso - pirmos vietos laimėtojai sidabro - antros vietos laimėtojai bronzos - trečios vietos laimėtojai

Žaibo turnyras

Pradžia: 15 val. penktadienį, gruodžio 30d.

Galvojimo laikas: Kiekvienam dalyviui po 5 min. visai partijai.

Numatantį dalyvauti turnyruose prašomi pranešti, nurodant pavardę, vardą, adresą, ir turimą įvertinimo laipsnį (rating) kiek galima greičiau M. Pociui, 2a Tallala Tce Myrtle Bank SA 5064

Adelaidės kronika

Dariaus ir Girėno skrydžio 55 metų sukakties minėjimą surošė ramovėnai. Jis buvo pradėtas lietuviškoje radijo valandoje, kur jų skridimo reikšmę apibūdino "Ramovės" skyriaus pirm. V. Vosylius, o V. Baltučio prarastame pasikalbėjime su "Vilniaus" tunto skautais buvo įdomų išgirsti, kiek apie tuos Lietuvą pasaulyje išgarsinčius lakūnus žino jaunimas, kaip jų skrydį vertina, kokius būdus siūlo Lietuvos vardo garšimui dabarčiai.

Sekmadienį, liepos 17d., po ramovėnų prarastų vėliavų pakėlimų prie Lietuvų namų ir Liet. kat. centre, Mišias už Dariaus ir Girėno vėles šv. Kazimiero bažnyčioje aukojo kun. J. Petraltis, kuris pasakytame pamokslė trumpai prisiminė lakūnus. Mišiose skaitinius skaitė V. Baltutis. Ramovėnai ir skautai dalyvavo su savo vėliavomis.

Skrydžio minėjimas įvyko Lietuvų namuose. Prieš minėjimą salėje buvo prarastas sportininkų loterijos laimingų bilietų traukimas, kurio sukeltas triukšmas, nors ir atskirtoje salės dalyje, nenutilo ir vykstant minėjimo programai.

Minėjimą įvadiniu žodžiu pradėjo ramovėnų pirm. V. Vosylius. Dariaus ir Girėno testamentą paskaitė Siet. Kubilius. Paskaitą skaitė J. Jonavičius. Tris J. Degutytes eilėraščius labai ekspresyviai ir muotalkingai padeklamavo Siet. Kubilius. "Lithuania" choro vyrai, diriguojant G. Vasiliauskienė, padainavo tris dainas. Minėjimas užbaigtas vėliavų nuleidimu prie Lietuvų namų, Tautos himnu ir giesme "Marija, Marija".

Stasė Bilkevičiūtė - Jonavičiūnė mirė liepos 13d., sulaukusi 91m. amžiaus. Gimusi Minske, Gudijoje. Buvo ištekėjusi už Lietuvos kariuomenės pulkininko Vaclovo Jonavičiaus, kuris mirė Adelaidėje 1952m. Ją našlę čia globojo dukte Veronika ir Kazys Gurskliai.

Laidotuvės iš šv. Kazimiero bažnyčios, po kun. J. Petraičio atnašautų gedulinių mišių, įvyko liepos 16d. Palaidota Cheltenham kapinėse. Prie duobės atsisveikinimo žodžius tarė V. Stalba - Lietuvos atgimimo sąjūdžio vardu, E. Varnienė - šeimos draugų vardu ir M. Petkūnienė - Moterų sekcijos vardu.

Mirusiai - amžinos ramybės Viešpatyje.

Cikagoje Illinois universitete Lituanistikos katedroje nuo kovo mėnesio iki birželio pradžios buvo prarastas Lietuvos istorijos kursas. Jį dėstė istorikas dr. Saulius Sužiedėlis (gimęs Vokietijoje 1945 m.).

Atsiūsta paminėti

Pasaulio Lietuvis, birželis-liepa. Leidėjas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba Cikagoje. Redaktorius Bronius Nainys. Šios laidos viršelį puošia Lietuvos kardinolo Vincento Sladkevičiaus didelė nuotrauka, užpakalinio viršelio - lietuvių Sibire prie miško darbų. Iš pasaulio lietuvių veiklos apžvalgos čia nuotraukomis ir straipsniu pristatoma ir Australijos lietuvių bendruomenės vadovų konferencija A. Mauragis iš Sydney rašo Kultūros skyriuje apie žmogų be Dievo. A. Zubras - idėjos ir idealai. G. Kazokienė apie Lietuvišką vakaronę Hobarto universitete.

Krivulė - balandis Nr. 1 (47). Leidžia Vakarų Europos Lietuvių Sielovada Vokietijoje. Redaktorius kun. Br. Liubinas. Turinyje Marijos Metų malda, Visuotinio tautų solidarumo enciklika, Lietuvos vyskupų ir vyskupijų valdytojų laiškas tikintiesiems Marijos metų pradžiai, žinios iš tėvynės ir Vokietijos lietuvių katalikų veiklos.

Eglutė - vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išelivijoje. Leidžia ir spausdina Nekalto Prasidėjimo Marijos Seserys Putnam, CT 06260, USA. Redaktorė Seselė O. Mikailaitė. Ilustruotas piešiniai, vaikams įdomūs rašiniai.

Laiškai Lietuviams, religinės ir tautinės kultūros žurnalas, gegužė. Leidėjas - Tėval Jėzuitai Cikagoje. Redaktorius Juozas Vaišnys SJ. Šis numeris skirtas Motinos Dienai ir Marijos metų proga iliustruotas įvairių žymiųjų dailininkų pieštais Marijos paveikslais.

Lietuvių Dienos, kovo Nr. Leidėjas A. Skirius, Los Angeles. Redaguoja redakcinė kolegija. Viršelį puošia Jaunimo literatūros rašytojo Vytauto Tamulaičio nuotrauka, aprašymais ir gausiomis nuotraukomis atžymėta jo veikla. Įžanginis: Kad laisvės nevertas, kas negina jos.

Lithuanian Sashes, Anastazija Tamosaitienė ir Antanas Tamosaitis. Anglų kalba didelio formato albumas akademiškai paruoštas su gausybe lietuviškų juostų, daugiausia spalvotų ir jų aprašymais - Lietuvos senoviškojo liaudies meno kūrybos originalai. Knyga įrėsta su meniškų lietuviškų juostų spalvotu aplanku, p. 316, kaina US \$50. Užsakymus su čekiu siųsti: The Lithuanian Folk Art Institute, 1573 Bloor St. West, Toronto Ont. M6P 1A6, Canada.

Algimantas P. Taškūnas & John W. Doyle Lithuanian Papers. Anglų kalba pristatomos lietuvių studijų sąjungos Tasmanijos universitete skaitytos paskaitos. Leidinį įžanginiu pristato universiteto vicekancleris Alec Lazenby. Turinyje Sociologinės perspektyvos lietuvių studijose, Kapitonas James Cook ir Georg Forster - Australijos pirmasis ryšys su Lietuva, Ignacio Domelko (kuris gimęs Lietuvoje ir jo pasaulinė veikla), Olegas Truchanas - Tasmanijos tyrinėtojas, Lietuviški Velykų margučiai, Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejus. Tai didelio formato žurnalas 60 p. kaina \$5. Gaunama pas leidėją: Tasmania University Union Lithuanian Studies Society, P.O. Box 777, Sandy Bay, Tasmania 7005.

TALKOS PASKOLOS - PIGESNĖS!

Statybai, prekybai, nuosavybei...

\$50,000 paskola 20-čiai metų - \$612 į mėn.

\$50,000 paskola 15-kai metų - \$660 į mėn.

\$50,000 paskola 10-čiai metų - \$777 į mėn.

13.5%

TALKOS ĮSTAIGOS VEIKIA LIETUVIŲ NAMUOSE

Adelaidė - Sekmad. 1 - 3 val.

Melbourne - Sekmad. 10 - 2 val.

Sekmad. 1 - 3 val.

Sydney - Sekmad. 2 - 4 val.